

HANS OLAV LAHLUM

ΑΝΘΡΩΠΟΙ-ΔΟΥΦΟΡΟΙ

ΠΡΩΤΗ ΜΕΡΑ

Έκτακτο δελτίο θυέλλης

I

«**Κ**ΑΛΗΣΠΕΡΑ. Το όνομά μου είναι Μάγκνταλον Σέλντερουπ και, δίχως αμφιβολία, σας είναι γνώριμο. Θα ήθελα να κανονίσω μια συνάντηση μαζί σας για την επόμενη Δευτέρα. Ο λόγος είναι ότι κάποιος εκ των πιο κοντινών και προσφιλών μου ανθρώπων σχεδιάζει να με δολοφονήσει αργότερα, εντός της εβδομάδος!»

Η ώρα ήταν μία και τέταρτο. Η μέρα ήταν Σάββατο, 10 Μαΐου 1969. Ο τόπος ήταν το γραφείο μου στο κεντρικό αστυνομικό τμήμα του Όσλο. Και τα λόγια εκείνα έμοιαζαν να αιωρούνται στην ατμόσφαιρα για πολλή ώρα αφότου τα είχα ακούσει.

Περίμενα πως αυτό το ιδιαίτερα κακόγουστο αστείο θα συνεχιζόταν ή με κάποιο τρανταχτό γέλιο ή με το κλείσιμο του τηλεφώνου. Ωστόσο, η τηλεφωνική σύνδεση δεν διακόπηκε. Και όταν ο άλλος άρχισε να μιλάει ξανά, επρόκειτο πέραν πάσης αμφιβολίας για τη χαρακτηριστικά βραχνή μα δυναμική φωνή του Μάγκνταλον Σέλντερουπ, όπως την είχα ακούσει πολλές φορές στο ραδιόφωνο και στην τηλεόραση. Αμέσως φαντάστηκα τον θρυλικό επιχειρηματία και πολυεκατομμυριούχο όπως φωτογραφιζόταν συχνότερα στις εφημερίδες: φορώντας ένα μακρύ μαύρο παλτό, με το ρυτιδιασμένο πρόσωπό του μυστικοπαθές και σχεδόν κρυμμένο κάτω από ένα δερμάτινο καφέ καπέλο.

«Και σε περίπτωση που πιστέψετε για μια στιγμή οτιδήποτε άλλο, είμαι ο Μάγκνταλον Σέλντερουπ, έχω σώας τας φρένας και δεν βρίσκομαι υπό την επήρεια αλκοόλ. Σας συνέστησαν σ' ε-

μένα αρκετοί γνωστοί μου και εντυπωσιάσθηκα ιδιαίτερα από τη δουλειά σας όσον αφορά την πολυσυζητημένη υπόθεση φόνου πέρυσι, οπότε σκέφτηκα να σας προσφέρω την τιμή να λύσετε και αυτή την υπόθεση. Το ερώτημα είναι πολύ απλά εάν διαθέτετε ή όχι τον χρόνο ώστε να με συναντήσετε τη Δευτέρα με αντικείμενο τον σχεδιαζόμενο φόνο μου».

Έμεινα αποσβολωμένος όπως καθόμουν στο γραφείο μου για να κάνω τη δίχως εξάρσεις, όπως υπέθετα, σαββατιάτικη βάρδια μου. Αρχισα να συνειδητοποιώ ότι ο άνδρας που μου είχε τηλεφωνήσει ήταν πράγματι ο Μάγκνταλον Σέλντερουπ και ότι σοβαρολογούσε.

Απάντησα ότι φυσικά και θα έδινα στην υπόθεση τη μέγιστη προτεραιότητα, και πρότεινα να συναντηθούμε την ίδια μέρα κιόλας αντί να περιμένουμε το πρωί της Δευτέρας. Δεν μου προκάλεσε έκπληξη το γεγονός ότι κι ο Μάγκνταλον Σέλντερουπ είχε εξετάσει αυτή την πιθανότητα.

«Η αλήθεια είναι ότι μόλις πριν από μία ώρα σκεφτόμουν να έρθω στην πόλη, προκειμένου να σας συναντήσω προσωπικά. Κατόπιν, όμως, ανακάλυψα ότι κάποιος είχε τρυπήσει τρία από τα λάστιχα του αυτοκινήτου μου κατά τη διάρκεια της νύχτας. Φυσικά, θα μπορούσα να πάρω το αυτοκίνητο της συζύγου μου ή να χρησιμοποιήσω ένα από τα αυτοκίνητα της εταιρείας, αλλά το εν λόγω επεισόδιο με έκανε να αμφιβάλλω σοβαρά εάν το άτομο που είχα σκεφτεί να σας αναφέρω σήμερα είναι όντως ο ένοχος».

Σε απάντηση, ρώτησα εάν υπήρχαν αρκετοί άνθρωποι στον κύκλο του Μάγκνταλον Σέλντερουπ τους οποίους υποψιαζόταν ότι θα ήθελαν να τον σκοτώσουν. Από την άλλη άκρη της τηλεφωνικής γραμμής ακούστηκε ένα σύντομο, ξερό γελάκι.

«Οπωσδήποτε. Ο στενός κύκλος μου, μάλιστα, αποτελείται εξ ολοκλήρου από άτομα που θα υποψιαζόταν κανείς ότι θέλουν να με σκοτώσουν. Είναι εξαιρετικά δύσκολο να είσαι και επιτυχημένος και δημοφιλής σε βάθος χρόνου. Και εγώ, όποτε αντιμετώπιζα αυτό το δίλημμα, πάντοτε επέλεγα την επιτυχία. Όμως το νέο στοιχείο εδώ είναι ότι έχω βάσιμους λόγους να πιστεύω πως ένας από τους κοντινότερους και προσφιλέστερούς μου

όχι μόνο θέλει να με σκοτώσει, αλλά έχει καταστρώσει συγκεκριμένα σχέδια για να το φέρει εις πέρας κάποια στιγμή την επόμενη εβδομάδα».

Η κατάσταση μου φαινόταν όλο και πιο παράδοξη, όμως επίσης όλο και πιο ενδιαφέρουσα. Άκουσα τη φωνή μου να λέει ότι, τουλάχιστον, θα έπρεπε να συναντηθούμε όσο το δυνατόν πιο νωρίς το πρωί της Δευτέρας. Ο Μάγκνταλον Σέλντερουπ συμφώνησε αμέσως και πρότεινε να πάω στο σπίτι του στο Γκιουλερόσεν περίπου στις εννιά. Ήθελε να το ερευνήσει λίγο περισσότερο, και θα αξιολογούσε την υπόθεση το σαββατοκύριακο, αλλά ήταν βέβαιος ότι θα μπορούσε να επιβεβαιώσει τις υποψίες του, ώστε να μου τις πει τη Δευτέρα.

Νιώθοντας ακόμα σύγχυση, ευχήθηκα στον Μάγκνταλον Σέλντερουπ καλό σαββατοκύριακο και του ζήτησα να λάβει κάθε προληπτικό μέτρο ενάντια στον πιθανό κίνδυνο. Με διαβεβαίωσε ότι δεν υπήρχε κίνδυνος να γίνει απόπειρα κατά της ζωής του πριν από το απόγευμα της Τρίτης, το νωρίτερο. Ωστόσο, θα έμεινε κλεισμένος στο σπίτι του μέχρι να πάω να τον δω το πρωί της Δευτέρας και θα έκανε ό,τι ήταν αναγκαίο για την ασφάλειά του.

Η φωνή του Μάγκνταλον Σέλντερουπ στο τηλέφωνο ήταν όπως και στο ραδιόφωνο: η φωνή ενός επιβλητικού ηλικιωμένου, γαλήνια, πειστική και αποφασιστική. Κατέβασα το ακουστικό χωρίς περαιτέρω διαμαρτυρίες και σημείωσα τη συνάντησή μας για το πρωί της Δευτέρας στην κορυφή της λίστας με τις δουλειές μου για την ερχόμενη βδομάδα.

II

ΤΑ ΤΡΙΑ ΤΕΤΑΡΤΑ ΤΗΣ ΩΡΑΣ που απέμεναν για να τελειώσει η σαββατιάτικη βάρδιά μου πέρασαν χωρίς κάτι άλλο δραματικό. Όμως ήταν αδύνατο να εμποδίσω τις σκέψεις μου να στρέφονται σ' εκείνη την απροσδόκητη τηλεφωνική συνδιάλεξη. Σε τέτοιο βαθμό μάλιστα, ώστε τηλεφώνησα στον προϊστάμενό μου, για να τον πληροφορήσω σχετικά προτού φύγω από το

γραφείο. Προς μεγάλη μου ανακούφιση, επιδοκίμασε τον τρόπο με τον οποίο είχα διαχειριστεί την κατάσταση.

Επιστρέφοντας στο σπίτι μου στο Χεγκντεχάουγκεν, βρήκα το πιο πρόσφατο άρθρο για τον Μάγκνταλον Σέλντερουπ σε μια στοιβα εφημερίδες. Είχε δημοσιευθεί μόλις πριν από τρεις μέρες. Η φωτογραφία του καταλάμβανε άλλο ένα πρωτοσέλιδο της βραδινής έκδοσης της *Αφτενπόστεν*, αυτή τη φορά με τη λεζάντα «Ο βασιλιάς του Γκιουλερόσεν». Το άρθρο έκλεινε λέγοντας ότι αν ο πλουσιότερος άνθρωπος του Γκιουλερόσεν δεν ήταν ήδη ένας από τους δέκα πλουσιότερους της Νορβηγίας, τότε θα γινόταν σύντομα. Η αξία όλων των περιουσιακών του στοιχείων εκτιμάτο στα εκατό εκατομμύρια κορώνες. Λίγους μόνο μήνες πριν από τα εβδομηκοστά γενέθλιά του, ο μεγαλογαιοκτήμονας και βασιλιάς του χρηματιστηρίου βρισκόταν στο απόγειο της καριέρας του. Όλο και πιο συχνά, οι ειδικοί περί τα οικονομικά εκτιμούσαν πως ήταν ένας από τους είκοσι ισχυρότερους ανθρώπους της Νορβηγίας, παρότι είχαν περάσει πολλά χρόνια από τότε που είχε αποσυρθεί από τη σταδιοδρομία του συντηρητικού πολιτικού.

Τόσα χρόνια, οι εφημερίδες και τα περιοδικά καταλάμβαναν απίστευτες ποσότητες μελανιού για να γράφουν για τον Μάγκνταλον Σέλντερουπ. Κατ' αρχάς, έγραφαν για τη συνεισφορά του ως μαχητή της Αντίστασης και πολιτικού κατά τη διάρκεια του πολέμου και αμέσως μετά. Ύστερα, ακολούθησε ένας καταιγισμός από άρθρα γεμάτα εικασίες, πολύ λιγότερο ενθουσιώδη, σχετικά με τις επαφές που ίσως είχαν οι επιχειρήσεις της οικογένειάς του με τις δυνάμεις κατοχής στη διάρκεια του πολέμου, και για τον λόγο που μερικά χρόνια μετά είχε διακόψει μια εκ πρώτης όψεως πολλά υποσχόμενη πολιτική καριέρα. Τα μεταγενέστερα άρθρα για τον αυξανόμενο πλούτο του και το επιχειρηματικό δαιμόνιό του εναλλάσσονταν με άλλα, περισσότερο επικριτικά. Αυτά ανέλυαν τις επιχειρηματικές μεθόδους του, καθώς επίσης και τη διάλυση των δύο πρώτων γάμων του και τους οικονομικούς όρους με τους οποίους είχαν λυθεί. Το ενδιαφέρον για την ταραχώδη προσωπική ζωή του έμοιαζε να έχει καταλαγιάσει ύστερα από κάποια ακόμη άρθρα στις αρχές της δεκαετίας του

1950, όταν είχε παντρευτεί την τρίτη σύζυγό του, μια γυναίκα 25 χρόνια νεότερή του αυτή τη φορά. Τα τελευταία χρόνια όμως υπήρχαν όλο και περισσότερα άρθρα που αμφισβητούσαν τον τρόπο με τον οποίο έκανε τις δουλειές του. Πρώην ανταγωνιστές και υπάλληλοι σχεδόν έκαναν ουρά για να καταδικάσουν τις μεθόδους του, και τον είχαν οδηγήσει πολλές φορές στα δικαστήρια. Με ελάχιστη επιτυχία. Ο Μάγκνταλον Σέλντερουπ δεν έδινε δεκάρα για όσα έλεγαν οι εφημερίδες και τα περιοδικά, και χάρη σε κάτι δικηγόρους τσακάλια δεν είχε καταδικαστεί ποτέ και σε κανένα δικαστήριο.

Αυτός, λοιπόν, ο ατρόμητος και, κατά τα φαινόμενα, ακατάβλητος μεγιστάνας μού είχε τηλεφωνήσει σήμερα, για να πει ότι κάποιος οικείος του σχεδίαζε να τον δολοφονήσει την επόμενη εβδομάδα.

Έτσι, η 10η Μαΐου 1969 έγινε ένα από τα ελάχιστα Σάββατα που λαχταρούσα ολόψυχα να έρθει η Δευτέρα και η αρχή της νέας εργασιακής εβδομάδας. Δεν ήξερα τότε ότι, στο μεταξύ, η υπόθεση επρόκειτο να εξελιχθεί ταχύτατα και δραματικά.